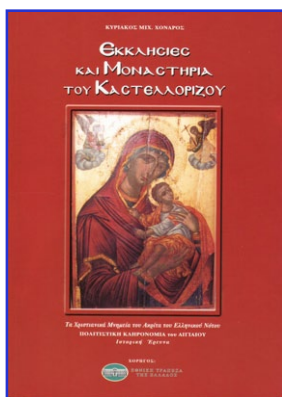

Βιβλιοπαρουσίασις

Κυριάκου Μιχ. Χονδρού

Έκκλησίες και Μοναστήρια του Καστελλορίζου

Τὰ Χριστιανικά Μνημεία τοῦ Ἀκρίτα
τοῦ Ἑλληνικοῦ Νότου.
Πολιτιστική Κληρονομιά τοῦ Αἰγαίου.
Ιστορική Έρευνα

Έπιμέλεια-εκτύπωση: Γραφικές Τέχνες
Παπαστεργίου Σ. κ' Σία Ο.Ε, Ρόδος.

Έκδοση Α', Αθήνα 2002.

Σελίδες: 240. Σχήμα: 17 x 24 εκ.

Ἡ γεωγραφική θέση τοῦ Καστελλορίζου (πολὺ κοντὰ στὴν Λυκία καὶ στὸ μέσο τῆς θαλάσσιας γραμμῆς Ἱεροσολύμων καὶ Κωνσταντινούπολης), βοήθησε ὄχι μόνο νὰ δεχθεῖ πολὺ νωρὶς τὸν Χριστιανισμό, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναδείξει τοὺς τοπικοὺς Ἁγίους Νίκανδρο καὶ Ἐλεοῦσα. **Γεγονότα** πὺ παραρσιάζονται γιὰ πρώτη φορὰ.

Ἀξιοσημεῖωτο εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι στὸ νησί λειτούργησε Θεολογική Σχολή, στὰ χρόνια τῆς Ἱταλοκρατίας, ἐνῶ οἱ Ἰερωμένοι τῆς Λυκίας κρατοῦσαν στενές ἐπαφές μὲ τοὺς κατοίκους.

Ἐπίσης, ἡ ἀρχιτεκτονική κληρονομιά, ὁ ἐκκλησιαστικὸς πλοῦτος, ἡ ἱστορική ἐξέλιξη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μέχρι σήμερα καταγράφονται καὶ διανθίζονται μὲ λαογραφικὰ δρώμενα, μὲ ἦθη καὶ ἔθιμα πὺ τελοῦνται μόνο στὸ ἀκριτικὸ νησί.

Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι οἱ Ἐκκλησίες καὶ τὰ Μοναστήρια ὑπῆρξαν ἀπὸ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνες ἀγωνιστικὲς καὶ πνευματικὲς ἐπάλξεις, στὶς ὁποῖες ἔβρισκαν καταφύγιο καὶ ἐνδυνάμωση οἱ πιστοί.

Αὐτὲς οἱ ἀξίες καὶ οἱ ἰδιαι-
τερότητες τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ
πλούτου καὶ ἡ δόξα τοῦ Καστελ-
λορίζου, ἀναδεικνύονται χάρη
στὸ μεράκι, στὴν συστηματικὴ
ἔρευνα καὶ στὴν διεισδυτικὴ μα-
τιά τοῦ συγγραφέα Κυριάκου
Μιχαήλ Χονδροῦ.

Τὰ Χριστιανικὰ Μνημεῖα, τὰ
θρησκευτικὰ Κειμήλια, ἀριστουρ-
γήματα καὶ ἔργα τέχνης, ἐξετά-
ζονται καὶ προβάλλονται σ' ἓνα
λαμπρὸ Λεύκωμα ποῦ μοιάζει
μὲ θησαυροφυλάκιο Μνημείων
ἐξαιρετικῆς σημασίας.

Τὸ βιβλίο παρέχει τὴν δυνατότητα στὸν κάθε ἀναγνώστη
νὰ θαυμάσει καὶ νὰ γνωρίσει τὴν ἱστορία, τὴν τέχνη καὶ τὴν
Ἀγιότητα μιᾶς ἱστορικῆς, ἀλλὰ σημαδεμένης περιοχῆς, ἀφοῦ
ὁ Β' Παγκόσμιος Πόλεμος προξένησε μεγάλες καταστροφές.

Ἀνάμεσα στα Περιεχόμενα περιλαμβάνονται τέμπλα, ἄμβωνες,
δεσποτικοὶ θρόνοι, εἰκονίσματα, κωδωνοστάσια, φορητὲς Εἰκόνες
τῆς βυζαντινῆς καὶ μεταβυζαντινῆς τέχνης, ἐκκλησιαστικὰ σκεύη
καὶ ἄλλα. **Κ**αταγράφονται καὶ παρουσιάζονται γιὰ πρώτη φορὰ
ὅλες οἱ ἐκκλησίες καὶ τὰ μοναστήρια. Μὲ κάθε λεπτομέρεια.

Πέραν ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴ, ἱστορικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἀξία,
τὸ βιβλίο ἀποκτᾷ καὶ μιὰ ἄλλη σημασία: **Π**ροβάλλει τὰ Κειμήλια
τῆς Χριστιανοσύνης, τὴν θρησκευτικὴ ταυτότητα τοῦ πιὸ ἀκραι-
ου συνόρου τῆς ἑλληνικῆς ἐπικράτειας καὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν
συνόρων, τὴν στιγμή ποῦ ἡ Εὐρώπη ἀναζητεῖ ψυχὴ καὶ ταυτότη-
τα. **Κ**αὶ ἡ συμβολή-προβολὴ αὐτὴ γίνεται κατορθωτὴ χάρη στὴν
πρωτοβουλία ποῦ ἔλαβε, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Χώρα μας καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση πρέπει νὰ ἀναλάβει
συγκεκριμένους πρωτοβουλίες, ὥστε νὰ προστατέψει, τὸ συν-
τομώτερο δυνατόν, αὐτὴν τὴν Πολιτιστικὴ Κληρονομιά, ποῦ
ἀποτελεῖ σημαντικό μέρος τῆς εὐρωπαϊκῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς Παγ-
κόσμιας Κληρονομιάς.

* * *

Περιεχόμενα

«Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος».

Ἡ Εἰκόνα τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεο-
τόκου ἀπὸ τὸ Καλαμάκι, στὴν
αὐλὴ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου
Γεωργίου Πηγαδιοῦ, τὸ 1929.

Τὴν πλασιώνουν Καστελλοριζιοὶ
καὶ Καλαμακιῶτες, ἀνάμεσά
τους καὶ Ἱερεῖς.

Εὐχαριστίες.

Χαιρετισμὸς πατριάρχῃ.

Εἰσαγωγή.

1ο Μέρος

Σύντομη ἱστορικὴ ἐπισκόπηση

1. Ἀρχαῖοι καὶ Ρωμαῖκοὶ χρόνοι.
2. Τὰ βυζαντινὰ χρόνια.
3. Ἱπποτικὴ κατοχὴ.
4. Τουρκικὴ κατοχὴ.
5. Ἰταλικὴ κατοχὴ.
6. Ἀπελευθέρωση - Ἐνσωμάτωση.

2ο Μέρος

Πρώτη κατηγορία

Τὰ παλιὰ Χριστιανικὰ Μνημεῖα.

1. Ἅγιος Γεώργιος «τοῦ Μαλαξοῦ».
2. Ἐνα οἰκοδόμημα.
3. Ἁγία Παρασκευή.
4. Ἁγία Ἐλεοῦσα.
5. Ἅγιος Βασίλειος.
6. «Πανεριμιώτης».
7. Δεῖψανα βασιλικῆς.
8. Παναγιὰ «τοῦ Καρύπη».
9. Ἅγιος Ἰωάννης.
10. Ἡ Παναγιὰ «τοῦ χωριοῦ».

Δεύτερη κατηγορία

Ζῶντα Χριστιανικὰ Μνημεῖα.

11. Ἅγιοι Στέφανος καὶ Λουκᾶς.
12. Προφήτης Ἡλίας.
13. Ἁγία Τριάδα.
Μοναστήρια.
Παλαιόκαστρο.
14. Ἡ Παναγιὰ «τοῦ Παλιογκάστρου».
15. Ἁγία Μαρίνα.

Ὁ τελευταῖος Μητροπολίτης Πισιδίας Κωνσταντῖνος εὐλογεῖ γάμο Καστελλοριζιῶν. Στὴν καθιερωμένη φωτογραφία στὰ σκαλοπάτια τῆς Σαντραπείας Σχολῆς τοῦ Καστελλόριζου. (26 Ἰουλίου 1907).

16. Άγιος Στέφανος.
 17. Άγιος Νικόλαος.
 18. Αγία Παρασκευή.
 19. Άγιος Γεώργιος «τὸ Φτωχουλάκι».
 20. Ἀρχάγγελος Μιχαήλ.
 21. Άγιος Παντελεήμονας.
 22. Άγιος Ἰωάννης «τοῦ Βουνοῦ».
 23. Άγιος Γεώργιος «τοῦ Βουνοῦ».
 24. Ἡ κατακόμβη τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους.
 25. Άγιος Γεώργιος (τοῦ Πηγαδιοῦ).
 26. Άγιος Μερκούριος.
 27. Άγιος Φανούριος.
 28. Άγιος Γεώργιος «τοῦ Λουκᾶ».
 29. Παναγιά «τοῦ Χωραφιοῦ».
 30. Άγιος Σπυρίδωνας.
 31. Άγιοι Κωνσταντῖνος καὶ Ἑλένη.
 32. Αγία Παρασκευή «στὰ Πευκάκια».
 33. Άγιος Νικόλαος «τοῦ Κάστρου».
 34. Άγιος Δημήτριος «τοῦ Κάστρου».
 35. Ἁγίου Γεωργίου «τοῦ Νησιοῦ».
 36. Άγιος Γεώργιος «τῆς Ρῶ».
 37. Άγιοι ἐν Δωδεκανήσῳ.
 38. Άγιος Σάββας στὸ «Νίφτη».
- Τὸ κοιμητήρι.
 Ἡ ἐπίδραση τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν κοινωνικὴ ζωή.
 Ἐκκλησιαστικὰ ἔθιμα τοῦ Πάσχα.
 Ἐπιτροπὴ κηροδοσίας.
 Περιφορὰ Ἁγίας Κάρας.
 Ἔθιμα τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα.

Τρίτη κατηγορία

Ἐκκλησίες Καστελλοριζίων στὴν Μ. Ἀσία

39. Ἡ Παναγιά «τοῦ Καλαμακιοῦ».
 40. Ἡ Παναγιά «τοῦ Ἀντιφίλου».

Τὸ τέμπλο τῆς
 Ἐκκλησίας Ἁγίου.
 Ἰωάννη τοῦ Βουνοῦ.

41. Άγιος Νικόλαος «τοῦ Λιβισιοῦ».

42. Ἡ «Κάτω Παναγιά τοῦ Λιβισιοῦ».

43. Άγιος Νικόλαος «τῶν Μύρων».

Ἐκκλησίες σὲ ἄλλες χῶρες

(Αὐστραλία, Ἀμερική, Βραζιλία)

Ἐκκλησίες στὴν Ρόδο.

Στὰ ἐξωκκλήσια.

Ὁ λόφος τοῦ Παλαιόκαστρου
μὲ τὰ ἐκκλησιάκια.

3ο Μέρος

Πρόσωπα καὶ γεγονότα

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Σχέσεις Οἰκ. Πατριαρχείου καὶ Δωδεκανήσου.

Ἐπιστολὲς Πατριάρχῃ.

Οἱ ἐπισκέψεις τοῦ Οἰκ. Πατριάρχῃ στὸ Καστελλόριζο.

Ὁ τελευταῖος Μητροπολίτης Πισιδίας.

Μητροπολίτες Ρόδου.

Μητροπολίτες Μύρων.

Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας.

Πρωτοσύγγελος Παῖσιος.

Ἀρχιμανδρίτης Σωφρ. Συμεωνίδης.

Πρωτοπρεσβύτερος Θεοδ. Κ. Σιμωνίδης.

Διαθήκη ἱερέα κατὰ τὸ 1805.

Παπασυμεῶν Ἀλεξίου.

Ἀρχοντας τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας.

Ἡ εὐεργέτιδα οἰκογένεια Σταματίου.

Ἐπίτροποι.

Ψάλτες.

Ζωγράφοι.

Ἀργυρο-χρυσοχόοι.

Χατζήδες.

Εὐρετήριο ὀνομάτων.

Ἐπίλογος.

Ἐπίμετρο.

Πηγές.
Βιβλιογραφία.
Περιεχόμενα.

Ο Άγιος Γεώργιος (του Πηγαδιού).